

Звіт про стратегічну екологічну оцінку

**«ДЕТАЛЬНИЙ ПЛАН ТЕРИТОРІЇ
для реконструкції очисних споруд м. Мена на земельній ділянці
орієнтовною площею 5,0 га, яка розташована за межами міста Мена на
території Менської міської територіальної громади, Корюківського району,
Чернігівської області»**

Об'єкт : Звіт про СЕО

Замовник : Менська міська рада Корюківського району Чернігівської області

Виконавець:

Головний архітектор проекту

Ю.В.Травка-Бабенко

М. п.

Кваліфікаційний сертифікат архітектора серія АА № 002896

Звіт про стратегічну екологічну оцінку

Згідно Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку", що вступив в дію з 12 жовтня 2018 року та змін до пункту 4 статті 2 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності", «Детальний план території для реконструкції очисних споруд м. Мена на земельній ділянці орієнтовною площею 5,0 га, яка розташована за межами міста Мена на території Менської міської територіальної громади, Корюківського району, Чернігівської області» підлягає стратегічній екологічній оцінці, тому що на території підприємства передбачається об'єкт, що відноситься до Другої категорії видів об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля. А саме:

- ст. 3 п. 3 пп. 1 – глибоке буріння з метою водопостачання.
- ст. 3 п. 3 пп. 10 – інфраструктурні об'єкти (установки для очищення стічних вод)

8.1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.

Документ державного планування (далі ДДП) детальний план території для реконструкції очисних споруд м. Мена на земельній ділянці орієнтовною площею 5,0 га, яка розташована за межами міста Мена на території Менської міської територіальної громади, Корюківського району, Чернігівської області – далі детальний план (на момент прийняття розпорядження про розроблення детального плану території земельної ділянки вона в адміністративному відношенні розташовувалась на території Менського району. Але згідно Постанови Верховної Ради України від 17.07.2020 "Про утворення та ліквідацію районів" земельна ділянка адміністративно розташовується у Корюківському районі.) є основним видом містобудівної документації на місцевому рівні, призначеної для обґрунтування довгострокової стратегії планування та забудови території населеного пункту, що розробляється на виконання статті 17 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності".

Детальний план розроблений на підставі розпорядження Менської районної державної адміністрації Чернігівської області № 220 від 30.10.2019р., Рішення Менської міської ради № 757 від 25.11.2021р., завдання на розроблення детального плану території. Детальний план розроблено у відповідності з чинними в Україні нормами, правилами і стандартами.

Під час проектування детального плану враховано містобудівну документацію вищого рівня: Схема планування Чернігівської області, розробленої державним науково-дослідним інститутом проектування міст "Діпромисто" імені Ю.М. Білоконя та враховано рішення Генерального плану м. Мена..

Детальний план є містобудівною документацією місцевого рівня, завданнями якого є:

визначення функціонального призначення та параметрів забудови земельної ділянки з метою розміщення об'єкту будівництва;

формування принципів планувальної організації забудови;

визначення планувальних обмежень використання території згідно з державними будівельними та санітарно-гігієнічними нормами;

створення належних умов охорони і використання об'єктів культурної спадщини та об'єктів природно-заповідного фонду, інших об'єктів, що підлягають охороні, відповідно до законодавства;

визначення напрямів, черговості та обсягів подальшої діяльності щодо попереднього проведення інженерної підготовки та інженерного забезпечення території;

створення транспортної інфраструктури;

охорони та поліпшення стану навколишнього середовища, забезпечення екологічної безпеки;

комплексного благоустрою та озеленення;
використання підземного простору, тощо.

Проект розроблено у відповідності до:

ДБН Б.1.1-14:2012 "Склад та зміст детального плану території";

ДБН Б.2.2-12:2019 "Планування та забудова територій";

ДБН В.2.5-23:2010 "Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення";

"Правила охорони електричних мереж". Постанова КМУ від 04.03.1997р. № 209;

ДБН В.1.1-7:2016 "Пожежна безпека об'єктів будівництва";

ДБН В.2.3-5:2001 "Вулиці та дороги населених пунктів";

ДержСанПіН № 173-96 "Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів";

Наказ №145 від 17.03.2011р. "Державні санітарні норми та правила утримання території населених місць";

ДСТУ Б А.2.4-4:2009 "Основні вимоги до проектної та робочої документації";

Наказ Мінрегіонбуд України № 290 від 16.11.2011р. "Порядок розроблення містобудівної документації";

ДСТУ Б Б.1.1-17:2013 "Умовні позначення графічних документів містобудівної документації";

ДБН В.2.5-75:2013 "Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування";

ДБН В.2.5-74:2013 "Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування";

ДСТУ Б А.2.4-1:2009 СПДБ "Умовні зображення і позначки трубопроводів та їх елементів";

ДСТУ-Н Б В.2.5-80:2015 "Настанова з проектування систем електропостачання промислових підприємств";

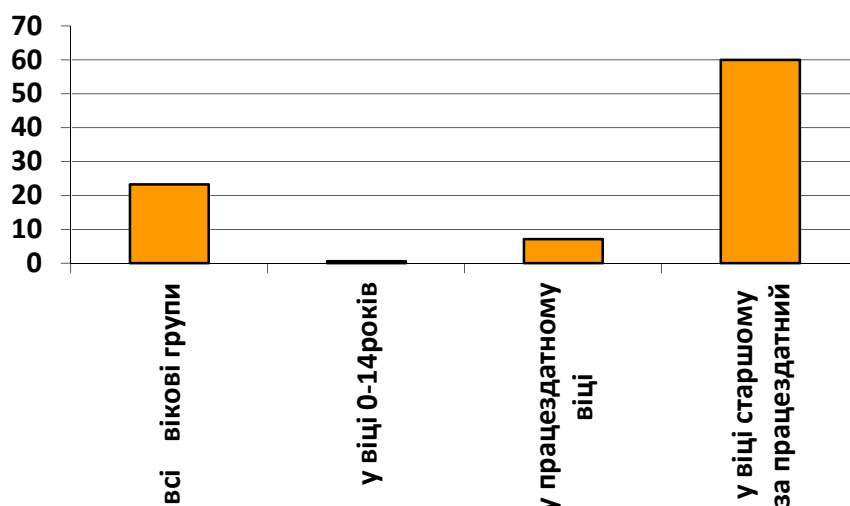
ПУЕ-2017 "Правила улаштування електроустановок";

ДБН В.2.5-23:2010 "Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення".

8.2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Аналіз стану здоров'я населення проведено на основі даних Управління охорони здоров'я Чернігівської обласної адміністрації, а саме: «Показників стану здоров'я населення, діяльності та ресурсного забезпечення комунальних закладів охорони здоров'я Чернігівської області за 2017-2018 роки».

Смертність населення по вікових групах (на 1 тисячу населення -за даними закладів охорони здоров'я Менського району)

Причини смертності населення -всього (за даними закладів охорони здоров'я Чернігівської області)здоров'я Чернігівської області)

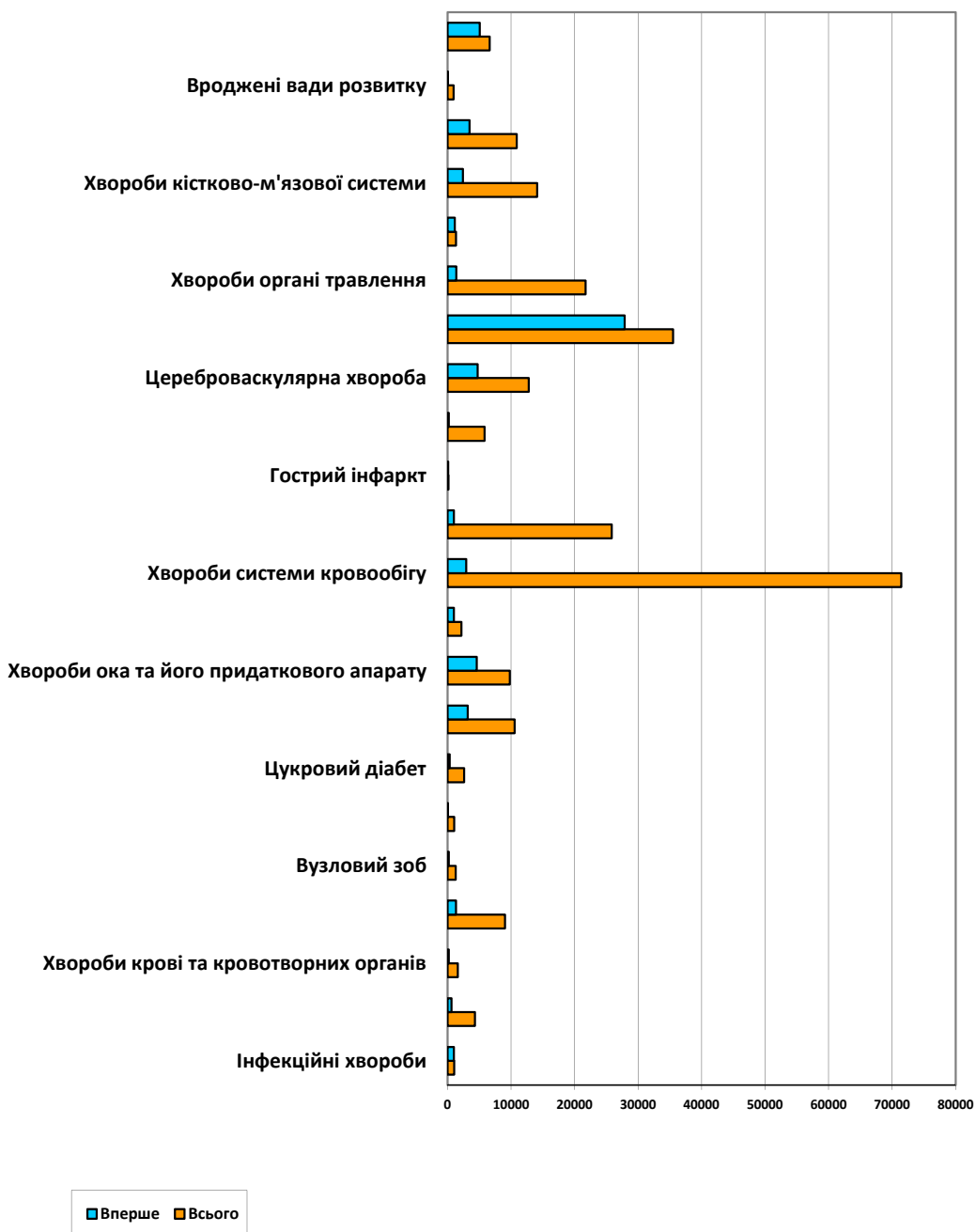
№ п/п	Класи хвороб	Померло всього			
		2017		2018	
		Абс. знач.	На 100 тис. нас.	Абс. знач.	На 100 тис. нас.
1	Деякі інфекційні та паразитарні хвороби	152	14,8	185	18,3
	в т.ч. туберкульоз*	73	7,1	67	6,6
2	Новоутворення	2032	198,3	1952	193,0
	в т.ч. злоякісні**	1967	191,9	1916	189,4
3	Хвороби крові, кровотворних органів і окремі порушення із залученням імунного механізму	6	0,6	9	0,9
4	Хвороби ендокринної системи, розладу харчування, порушення обміну речовин	64	6,2	70	6,9
	в т.ч. цукровий діабет	63	6,1	67	6,6
5	Розлади психіки та поведінки	75	7,3	134	13,2
	в т.ч. алкоголізм	70	6,8	127	12,6
6	Хвороби нервової системи	107	10,4	141	13,9
	в т.ч. епілепсія	6	0,6	13	1,3
	розсіяний склероз	9	0,9	7	0,7
7	Хвороби ока та придаткового апарату	-	-	-	-
8	Хвороби вуха та соскоподібного відростка	-	-	-	-
9	Хвороби системи кровообігу	13720	1338,7	13777	1362,0
	в т.ч. ревматизм активний	0	0,0	0	0
	ревматизм хронічний	19	1,9	23	2,3
	всі форми гіпертонічної хвороби	7251	707,5	7393	730,9
	гіпертонічна хвороба без ІХС та ЦВХ	0	0,0	1	0,1
	інсульт	923	90,0	941	93,0
	інфаркт міокарда з ГХ	105	10,2	118	11,7
	інфаркт міокарда без ГХ	97	9,5	91	9,0
	кардіосклероз з ГХ	5197	507,1	5328	526,7
	кардіосклероз без ГХ	4414	430,7	4420	437,0
	ішемічна хвороба з ГХ	5990	584,5	6067	599,8
	ішемічна хвороба без ГХ	4793	467,7	4708	465,4
	цереброваскулярні хвороби з ГХ	1261	123,0	1325	131,0
	цереброваскулярні хвороби без ГХ	437	42,6	443	43,8
	хвороби артерій, артеріол	844	82,4	786	77,7
	флебіт, тромбофлебіт	15	1,5	8	0,8

* за даними облтубдиспансеру

** за даними облонкодиспансеру

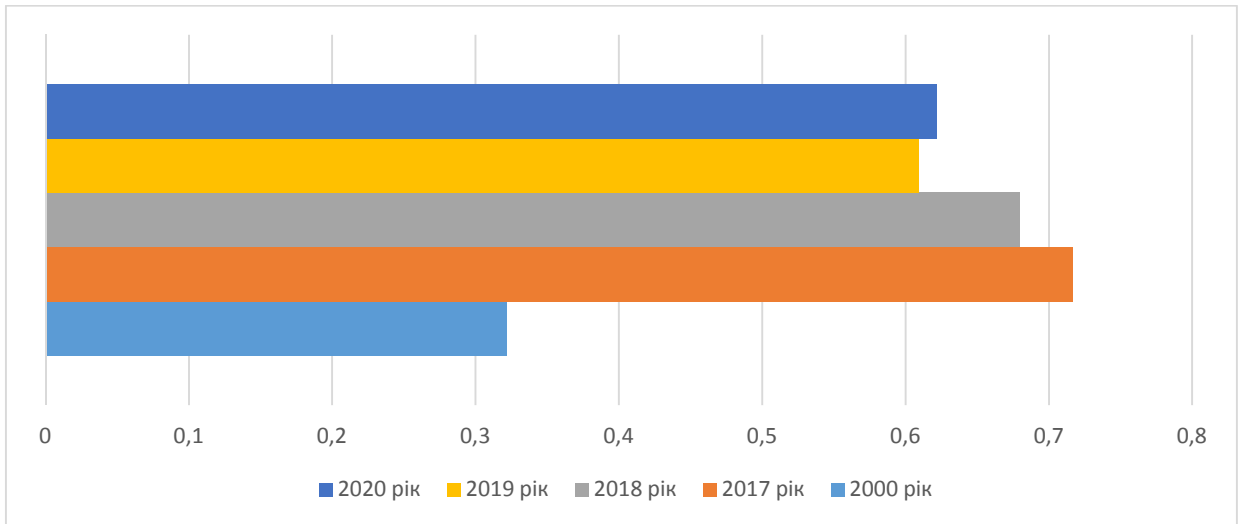
№ п/п	Класи хвороб	Померло всього			
		2017		2018	
		Абс. знач.	На 100 тис. нас.	Абс. знач.	На 100 тис. нас.
10	Хвороби органів дихання	448	43,7	453	44,8
	в т.ч. ГРЗ	0	0,0	1	0,1
	пневмонія	150	14,6	209	20,7
	хронічний бронхіт	229	22,3	173	17,1
	бронхіальна астма	13	1,3	11	1,1
11	Хвороби органів травлення	457	44,6	568	56,2
	в т.ч. виразкова хвороба	29	2,8	28	2,8
	ЖКХ, холецистит	10	1,0	1	0,1
	цироз печінки	259	25,3	343	33,9
	хвороби підшлункової залози	41	4,0	35	3,5
	апендицит	0	0,0	1	0,1
	грижа	4	0,4	3	0,3
12	Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	9	0,9	9	0,9
13	Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини	18	1,8	16	1,6
14	Хвороби сечостатевої системи	70	6,8	74	7,3
	в т.ч. гострий нефрит, нефрози	7	0,7	11	1,1
	інфекції нирок	39	3,8	30	3,0
	сечокам'яна хвороба	7	0,7	9	0,9
15	Вагітність, пологи та післяпологовий період	0	0	0	0
16	Окремі стани, що виникають у перинатальному періоді	13	1,3	12	1,2
17	Вроджені аномалії (вади розвитку), деформації і хромосомні порушення	19	1,9	31	3,1
18	Симптоми, ознаки та відхилення від норми, що виявлені при лабораторних та клінічних дослідженнях, не класифіковані в інших рубриках	176	17,2	189	18,7
19	Травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин	846	82,5	837	82,7
Померло від усіх причин		18212	1777,0	18458	1824,7

Поширеність хвороб та захворюваність населення(по Менському району – серед всього населення на 100 тисяч населення)

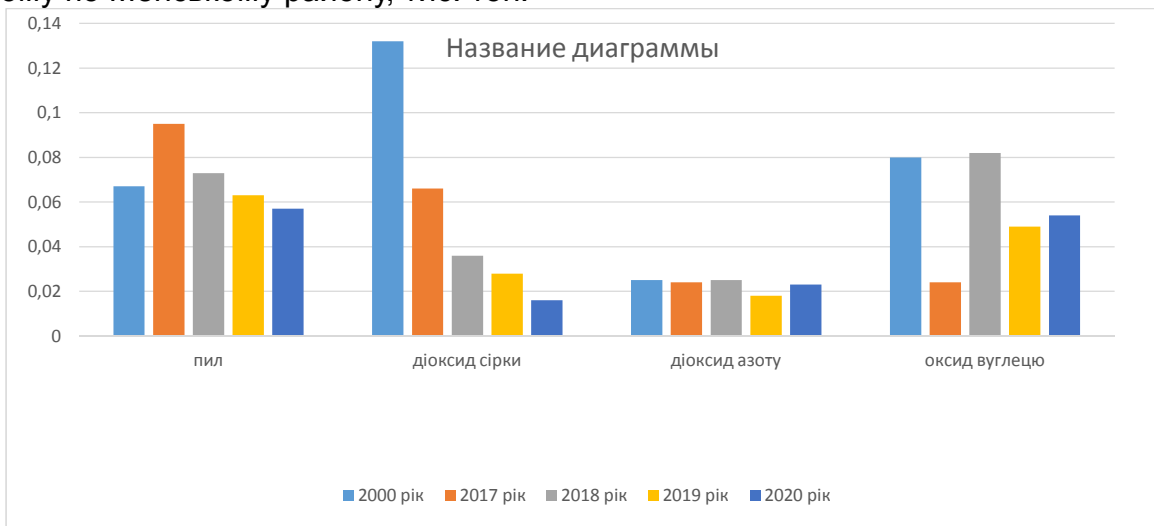

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря

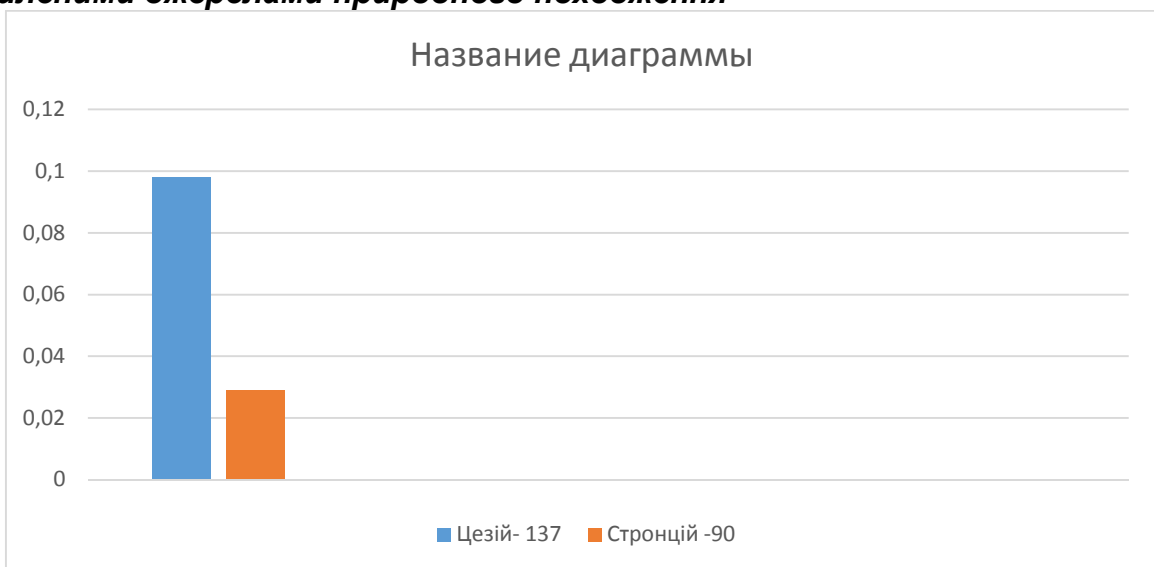
Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення у регіоні по Менському району, тис. тон (дані сформовані відповідно до Доповіді департаменту екології та природних ресурсів про стан довкілля Чернігівської області за 2019 рік)

Динаміка викидів стаціонарними джерелами в атмосферне повітря, в тому числі по найпоширеніших речовинах (пил, діоксид сірки, діоксид азоту, оксид вуглецю) в цілому по Менському району, тис. тон.

Забруднення території області техногенними та техногенно-підсиленними джерелами природного походження

При розробці містобудівної документації були встановлені санітарно-захисні зони відповідно чинного законодавства. При розміщенні будівель і споруд були враховані протипожежні, санітарно-гігієнічні розриви. Крім того територія розташована за межами

населених пунктів, на відстані більш ніж 500м від території житлової забудови. Зважаючи на вищезазначене, можна зробити висновок, що на умови життєдіяльності населення та стан його здоров'я розміщення будівель і споруд не матиме впливу. Однак матиме місце позитивний вплив, оскільки вирішиться питання з очищенням стічних вод міста Мена. Слід зазначити, якщо детальний план території не буде затверджено, то розміщення об'єктів будівництва буде відбуватись без врахування вищеперерахованих обмежень, що може призвести до негативного впливу на стан довкілля та здоров'я населення.

8.3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

На території орієнтовною площею 5,0 га, для якої розробляється даний детальний план (далі - "ділянка проєктування"), розташовано:

- земельна ділянка площею 3,7875 га, з кадастровим номером 7423010100:03:000:0900, що перебуває у комунальній власності Менської міської ради та надана для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд технічної інфраструктури (виробництва та розподілення газу, постачання пари та гарячої води, збирання, очищення та розподілення води) для розміщення та експлуатації існуючих очисних споруд; (на момент прийняття розпорядження про розроблення детального плану території земельної ділянки, вона в адміністративному відношенні розташовувалась на території Менського району. Але згідно Постанови Верховної Ради України від 17.07.2020 "Про утворення та ліквідацію районів" земельна ділянка адміністративно розташовується у Корюківському районі.)

- території, на яких не сформовані земельні ділянки на момент розробки детального плану.

Ділянка проєктування розміщена на південний схід від м. Мена, орієнтовно 1 км. На ділянці проєктування розміщені очисні споруди потужністю 0,83 тис.м³/добу, які на момент розробки містобудівної документації не використовуються.

Національним медичним університетом імені О.О. Богомольця проведено оцінку довкілля та стану здоров'я дитячого населення Чернігівського регіону. Захворюваність та поширеність хвороб є одними з основних показників здоров'я, які відображають реакцію організму людини на негативний вплив чинників середовища життєдіяльності, у тому числі довкілля. Визначено, що провідними чинниками, які впливають на стан здоров'я сільського дитячого населення Чернігівщини, є якість питної води за санітарно-бактеріологічними показниками, особливо за умов децентралізованого водопостачання; радіаційна та епідемічна безпечність харчових продуктів і продовольчої сировини; гельмінтне забруднення ґрунту, якість питної води за санітарно-хімічними показниками та якість атмосферного повітря. Хімічне забруднення харчових продуктів і продовольчої сировини та бактеріальне забруднення ґрунту впливають на здоров'я дітей значно менше, а між хімічним забрудненням ґрунту та жодним із досліджуваних показників здоров'я дітей позитивного зв'язку взагалі не виявлено.

Гігієнічна оцінка стану питного водопостачання Чернігівської області, розподіл районів області на класи за індексом забрудненості води (ІЗВ) при централізованому та децентралізованому водопостачанні за період 2001-2012 рр.

ІЗВ_{хім} та ІЗВ_{бак} – питома вага проб, що не відповідають стандарту за санітарно-хімічними та санітарно-бактеріологічними показниками відповідно, %.

Згідно з методикою за значеннями ІЗВ питна вода розподілена на 5 класів якості:

I – умовно чиста (ІЗВ < 3);

II – помірно забруднена (3 < ІЗВ < 25);

- III – забруднена ($25 < I_{3B} < 40$);
- IV – дуже забруднена ($40 < I_{3B} < 60$);
- V – надзвичайно забруднена ($I_{3B} > 60$).

Оцінка якості питної води за умов централізованого та децентралізованого водопостачання в цілому за період 2001– 2012 рр.

Централізоване водопостачання		Децентралізоване водопостачання	
I _{3B} , %	Клас	I _{3B} , %	Клас
9,8±0,7	I	22,5±2,5	II

Як видно з таблиці населені пункти Менського району водопровідну воду отримували помірно-забруднену (II клас).

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів Української РСР від 23.07.1991 р. № 106 «Про організацію виконання постанов Верховної Ради Української РСР про порядок введення в дію законів Української РСР «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» та «Про правовий статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи» населені пункти Менського району не потрапили до зон радіоактивного забруднення

Індекси сумарного забруднення об'єктів навколишнього середовища, питної води, харчових продуктів та продовольчої сировини за період 2001-2012 років

Індекс сумарного забруднення		
хімічного (I _{хім} , у.о.)	бактеріального та гельмінтного (I _{бак} , у.о.)	загального (I, у.о.)
1,188	0,466	0,827

Аналіз даних по Чернігівській області показує середній індекс сумарного забруднення довкілля в Менському районі.

8.4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Об'єкт планованої діяльності не відноситься до видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно до ст. 3 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля".

Ймовірні наслідки для довкілля, у тому числі для населення не очікуються.

Оцінка за видами та кількістю очікуваних відходів, викидів (скидів), забруднення води, повітря, ґрунту та надр, шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення, в результаті виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності наведено у таблиці 1.

Таблиця 1. Оцінка за видами та кількістю очікуваних ризиків впливу (відходів, викидів (скидів), забруднення води, повітря, ґрунту та надр, шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення в результаті провадження планової діяльності)

Відходи	Виробничі відходи не передбачаються діяльністю підприємства. Побутові відходи планується вивозити на найближче МВВ за договором
Поверхневі та підземні води	Запроектовані об'єкти розміщувались за першим поясом санітарної охорони водозабірних споруд. Відведення води передбачено до очисних споруд.
Ґрунт та надра	Створення додаткових впливів не передбачається. Очікується позитивний вплив: стабілізація схилів, усунення ризиків зсувів. Вплив на геологічне середовище можна вважати позитивним, адже, завдяки реалізації проекту відбудеться унеможливлення потрапляння забруднювачів в ґрунт та надра.
Атмосферне повітря	Під час проведення будівельних, земляних робіт, пересування техніки, роботи лісопереробного комплексу будуть утворюватись такі забруднюючі речовини: <ul style="list-style-type: none"> • оксид діазоту; • вуглецю оксид; • речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна); • метан; • вуглецю діоксид; • азоту діоксид. Дані речовини будуть утворюватись в незначних кількостях без перевищень норм ГДК.
Акустичний вплив	Під час будівельних робіт, від пересування техніки, виконання земляних робіт тощо, виникне додаткове шумове навантаження. Під час експлуатації / роботи лісопереробного комплексу рівень технологічного шуму не перевищуватиме 75 ДБ.
Світлове, теплове та радіаційне забруднення	Впливу не передбачається
Флора та фауна	З огляду на характер запланованих робіт, впливу на місцеву фауну та флору не очікується. Позитивний – засів трав, висадка дерев, чагарників і найголовніше організація очищення стічних вод.
Геологічне середовище	Очікується позитивний вплив.
Технологічні ризики/аварії що можуть вплинути на здоров'я населення	Слід враховувати потенційну можливість виникнення пожеж. Для керування даним впливом необхідно забезпечити наявність достатньої кількості обладнання для пожежогасіння, детальне навчання робітників, забезпечення робітників належним захисним обладнанням.

8.5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування.

На всіх етапах реалізації ДТП проектні рішення будуть здійснюватися в відповідності з нормами і правилами охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі вимоги Закону України «Про охорону земель»; Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»; Закону України «Про охорону атмосферного повітря» тощо.

Для запобігання негативному впливу на довкілля та здоров'я населення передбачені такі заходи:

Заходи щодо охорони атмосферного повітря та зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин.

Контроль за дотриманням нормативів викидів забруднюючих речовин в атмосферу проводиться підприємством (виробничий контроль). Зовнішній контроль здійснюється відповідними державними контролюючими органами. Контроль викидів забруднюючих речовин в атмосферу передбачає:

- контроль обсягів викидів, у тому числі: утримання (масової концентрації) і кількості викидів (масової витрати) забруднюючих речовин;
- порівняння кількості викидів і вмісту забруднюючих речовин з нормативами гранично допустимих викидів і технологічними нормативами.

Заходи щодо контролю за викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря повинні забезпечити виконання вимог, передбачених Законом України "Про охорону атмосферного повітря", галузевими нормативними документами.

Впровадження сучасного обладнання та прогресивних планувальних рішень, що веде до зниження енергозатрат, а також забруднення атмосфери.

Необхідність розробки по врегулюванню викидів забруднюючих речовин в період НМУ (несприятливих метеорологічних умовах) узгоджується з управлінням по гідрометеорології та контролю природного середовища.

Шумозахисні заходи.

Використання сучасного низько-шумного технологічного та енергетичного обладнання. Застосування звукоізолюючих стін і перегородок в приміщеннях, в яких розміщене обладнання, що є джерелами шуму та вібрацій.

Вентиляційні установки, та обладнання, які є джерелами шуму і вібрації, встановлені на віброізолюючих амортизаторах, в шумозахищених секціях.

Озеленення території.

Загальна площа зелених насаджень становить 22827 м².

Заходи щодо забезпечення належного поводження з відходами.

Операції щодо збирання, зберігання, транспортування та утилізації відходів повинні здійснюватись з дотримання норм екологічної безпеки та законодавства України.

Побутові відходи, що утворюватимуться в процесі роботи підприємства, підлягають вилученню, накопиченню і розміщенню їх у спеціально відведених місцях з метою подальшої утилізації чи видалення на паспортизовані місця видалення відходів (МВВ). Місця тимчасового зберігання відходів повинні відповідати санітарним вимогам.

З метою уникнення можливого потрапляння відходів в навколишнє середовище передбачено забезпечення повного збирання, належного зберігання та недопущення знищення і псування відходів. В обов'язки особи, яку буде призначено відповідальною у сфері поводження з відходами на підприємстві буде входити моніторинг місць зберігання відходів та ведення первинного поточного обліку кількості, типу і складу

відходів, що утворюються, збираються, зберігаються та передаються на утилізацію.

Захист геологічного та водного середовищ, ґрунтів.

Стічні води передбачається відводити мережею самопливної каналізації до септика з наступним скиданням до фільтруючого колодязя.

Передбачається дощова каналізація відкритого типу. Відвід дощових та талих вод передбачений вертикальним плануванням, що унеможливилює водну ерозію ґрунтів.

Заходи техногенної безпеки.

Відповідно до ПКМУ від 9 серпня 2017 року № 626 «Про затвердження Порядку розроблення планів діяльності єдиної державної системи цивільного захисту», Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки» (ст.11) у порядку реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру суб'єкт господарської діяльності, одночасно з розробленням декларації безпеки розробляють і затверджують план локалізації і ліквідації аварій для кожного об'єкта підвищеної небезпеки, який вони експлуатують або планують експлуатувати. Метою прийняття ПЛАС є упорядкування та координації дій органів управління та сил цивільного захисту підприємства, установи, організації, у власності або користуванні яких перебуває об'єкт підвищеної небезпеки, у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій.

Заходи цивільного захисту.

Необхідно передбачити проектування об'єкту будівництва з підземною спорудою яку доцільно розташувати в адміністративно-побутовому корпусі, що може бути використана за основним функціональним призначенням для захисту працівників як захисна споруда цивільного захисту протирадіаційне укриття.

Захисні споруди повинні відповідати вимогам ДБН В 2.2.5:97 «Будинки і споруди. Захисні споруди цивільної оборони» та Наказу МВС України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту».

Запобігання можливості проведення диверсійних або терористичних актів і стороннього втручання в діяльність об'єктів.

Для попередження та захисту об'єкту необхідно проведення наступних попереджувально-захисних заходів:

- посилення режиму пропуску на територію об'єкту, у тому числі шляхом встановлення систем відеоспостереження та охоронної сигналізації;
- щоденний обхід і огляд території і приміщень з метою виявлення сторонніх і підозрілих предметів, відкритих проходів, несправностей печаток, замків і т. д.;
- проведення ретельного відбору персоналу, а так само співробітників охорони підприємства;
- чітке визначення повноважень, обов'язків і завдань персоналу об'єкта і співробітників служби безпеки;
- підготовка і проведення періодичних оглядів об'єкту, з чітким зазначенням пожежонебезпечних та техногенно-небезпечних місць і т. д.;
- організація підготовки співробітників підприємства спільно з правоохоронними органами шляхом практичних занять щодо дій в умовах прояву тероризму;
- забезпечення всього персоналу засобами індивідуального захисту.

Для забезпечення безпечного функціонування об'єкту і запобігання можливих терористичних актів на його території рекомендується:

- передбачити освітлення входу та прилеглої території в нічний час.

Ресурсозберігаючі заходи:

- збереження та раціональне використання енергетичних ресурсів шляхом використання сучасного вискоєфективного теплового та електроосвітлювального обладнання.

Відновлюванні заходи.

Створення рослинного шару на відкритому ґрунті. Засівання травами передбачене шляхом гідропосіву, а дерева та чагарники – вручну.

На всіх етапах реалізації ДТП проектні рішення будуть здійснюватися в відповідності з нормами і правилами охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі вимоги Закону України «Про охорону земель»; Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»; Закону України «Про охорону атмосферного повітря» тощо.

8.6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.

Чи може реалізація генерального плану спричинити до:	Вплив			Зменшення впливу
	Так	Ймовірно	Ні	
Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел			*	
Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел			*	
Погіршення якості атмосферного повітря			*	
Поява джерел неприємних запахів		*		
Зміни повітряних потоків, вологості, температури, або будь-які локальні чи регіональні зміни клімату			*	
Збільшення обсягів викидів у поверхневій воді	*			
Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура,)			*	
Значне зменшення кількості вод, що використовують для водопостачання населенню			*	
Появи загроз для людей та матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (паводки, підтоплення тощо)			*	
Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни кількості води будь-якого поверхневого водного об'єкту			*	
Порушення гідрологічного або гідрохімічного режиму малих річок			*	

регіону				
Зміни напрямку або швидкості потоків підземних вод			*	
Зміни обсягів підземних вод			*	
Забруднення підземних водоносних горизонтів				
Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів				
Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки			*	
Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів I-III класу небезпеки			*	
Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами			*	
Утворення або накопичення радіоактивних відходів			*	
Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару			*	
Посилення водної або вітрової ерозії ґрунтів			*	+
Зміни в топографії або характеристиках рельєфу			*	
Появи таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози, що виникають через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури			*	
Негативний вплив на землі природно-заповідного фонду			*	
Зміни у кількості видів рослин або тварин, їх чисельності або ареалу поширення			*	
Збільшення кількості сільськогосподарських угідь			*	
Порушення або деградації середовищ існування диких видів тварин			*	
Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей			*	+

Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини			*	+
Зміни в локації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення територій			*	
Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі			*	
Вплив на нинішню транспортну систему, зміни в структурі транспортних потоків			*	
Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень			*	
Потреби в нових або впливу на наявні комунальні послуги			*	
Появи будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей			*	+
Створення нових робочих місць			*	

Як видно з таблиці, позитивні наслідки переважають над негативними, тож і синергічні наслідки можна вважати позитивними.

Ймовірність, що реалізація детального плану території призведе до суттєвого кумулятивного впливу на довкілля та здоров'я населення є незначною, оскільки території для зазначеного підприємства розміщено відповідно до діючих норм, в тому числі санітарно-гігієнічних.

8.7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.

Заходи, спрямовані на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на навколишнє середовище:

- раціональне і економічне використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;
- запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;
- здійснення заходів щодо відтворення відновлювальних природних ресурсів;
- застосування біологічних, хімічних та інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища та безпеку здоров'я населення;
- збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, територій, що підлягають особливій охороні;
- здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб;
- здійснення заходів щодо збереження і невиснажливого використання біологічного різномаяття під час провадження діяльності, пов'язаної з генетично-модифікованими організмами.

Відповідно до державної політики в галузі енергозбереження, екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, при будівництві об'єкта

доцільно використовувати сучасні високоефективні енергозберігаючі технології та матеріали.

В цілому, розроблений у відповідності до державних будівельних норм, санітарних норм і правил проект містобудівної документації не матиме негативних наслідків виконання документа державного планування.

8.8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої довідки).

«Нульовий сценарій» у випадку незатвердження зазначеного документа державного планування зумовить подальше використання земельної ділянки не за її фактичним цільовим призначенням і як наслідок неправильне оподаткування тощо. Ведення забудови без дотримання протипожежних та санітарно-гігієнічних норм, що може негативно впливати на стан довкілля та здоров'я населення.

У процесі розробки детального плану території було визначено варіант проектних рішень по реконструкції очисних споруд:

В проекті виділяється 1 черга будівництва для 8000 осіб користувачів централізованого водопостачання, з яких 4000 осіб користуються системою централізованого водовідведення, а 4000- користуються септиками та вигрібними ямами.

В зв'язку з тим, що більшість населення міста не має доступу до централізованої системи водовідведення і користується септиками та вигрібними ямами, визначити фактичну сумарну кількість забруднень, що надходять на очисні споруди неможливо. Виходячи з цього, розрахункова кількість забруднюючих речовин на одного жителя прийнята згідно табл. 16 [ДБН В.2.5-75:2013].

Розрахункові показники стічної води, що поступатиме на очистку, прийняті згідно з завдання на проектування такі (табл.5.2):

Табл.5.2

1	Розрахунковий добовий об'єм, м3	800
2	Максимальна розрахункова витрата, м3/годину	45
3	Середньодобова розрахункова витрата, м3/год.	33,3
4	Концентрація забруднення по:	
5	БСК5, г/м3	540
6	ХСК, г/м3	870
7	Азот загальний, г/м3	110
8	в т.ч. азот амонійної солі, г/м3	80
9	Фосфор загальний, г/м3	18
10	в т.ч. фосфор фосфатів, г/м3	14
11	Завислі речовини, г/м3	650
12	Мінімальна температура води, С°	12°

Проектом реконструкції передбачено вирішення таких задач:

1.Забезпечення стійкого технологічного процесу очистки стічної води міста Мена з урахуванням поступового розширення користувачів системи централізованого водовідведення до 8000 осіб;

2.Максимально можливе зниження експлуатаційних витрат (трудовитрат та ресурсів).

Використання існуючих споруд, крім біоставків, неможливе, оскільки вони практично зруйновані і їх відновлення недоцільне.

Враховуючи відносно невеликий добовий об'єм стічної води, особливо на початковій стадії роботи очисних, високу добову нерівномірність її надходження на очисні споруди, різкі годинні і добові коливання концентрацій забруднень ПРОПОНУЄТЬСЯ найбільш оптимальний по експлуатаційним та капітальним витратам варіант технологічної

схеми з використанням аеротенків в режимі реакторів періодичної дії (SBR-реактор) замість класичного проточного.

Особливість такої технології полягає в тому, що всі біологічні процеси очищення (такі як окислення органічних речовин, нітрифікація-денітрифікація, біологічне і хімічне видалення фосфору), а також супутні їм технологічні операції (завантаження реактора, відстоювання очищеної води і її зливання, видалення надлишкового мулу) послідовно відбуваються в одному резервуарі (SBR-реакторі), але рознесені в часі. В класичних проточних аеротенках вищезгадані процеси відбуваються одночасно, але в різних спорудах або в різних місцях споруди (наприклад: денітрифікація).

Це дозволяє відмовитись від вторинних відстійників та систем рециркуляції мулу при цьому без проблем тримати концентрацію активного мулу до 7 г/м³. Спрощується технологічний регламент експлуатації, що дозволяє повністю автоматизувати роботу очисних споруд. Система не критична до коливань показників води, що надходить на очистку, як якості так і по об'єму і саме вона в цьому випадку може забезпечити стабільні показники очистки. З проточними аеротенками досягти таких показників проблематично.

Такі споруди широко застосовуються в Європі, США та інших розвинутих країнах для біологічної очистки малих та середніх об'ємів стічних вод. На Україні вони успішно використовуються на очистці стічних вод від комплексів по переробці м'яса птиці ТМ «Наша ряба».

Очисні споруди мають в своєму складі:

- блок механічної очистки (решітки і піскоуловлювачі з системами видалення і накопичення відходів);
- буферний резервуар (накопичувач стічної води);
- SBR-реактори (аеротенки послідовної дії) оснащені системою пневматичної аерації;
- контактний резервуар для знезараження очищеної води;
- мулові майданчики з системою дренажу;
- басейн для аварійного скиду;
- блок дозування та подачі реагентів;
- виробничо-побутова будівля;
- споруди для прийому і розбавлення стічних вод з септиків та вигрібних ям;
- супутні споруди технічного водопостачання та електропостачання.

Оптимальна кількість SBR-реакторів визначена в кількості трьох.

Проектом передбачена можливість, при необхідності, розбавлення стічної води від септиків в співвідношенні аж до 1:10. Це дає можливість вирівняти вхідну концентрацію забруднюючих речовин і збільшує стабільність роботи системи. Відповідно є можливість встановити постійну тривалість циклу очистки та уникнути постійного перепрограмування контролера або роботи в ручному режимі.

3.5.3 Опис технологічного процесу

Загальна технологічна схема очисних споруд (див. 39-13-00-ГП(ТХ.СХ)) виглядає таким чином:

Стічна вода від міської КНС №1 по діючим трубопроводам **K1.1H** надходить на ділянку очисних споруд і поступає на одну з двох автоматизованих шнекових решіток **S0201, S0202** з прозорами 4 мм і потім послідовно на вертикальні піскоуловлювачі **GE0201, GE0202** типу LPB 600. Це обладнання розміщується в запроектованій виробничій будівлі (поз. 02 генплану) в приміщенні 1/1 механічної очистки. Його розмір в плані 6,65x8,56м.

До шнекових решіток підключений трубопровід **K1.10**, що подає воду від споруд прийому і розбавлення стічної води (поз.4 генплану).

При необхідності, стічні води по трубопроводу **K1.1.1** можуть подаватися в аварійний водоприймач **WL1201** (поз.9 генплану).

Після піскоуловлювачів освітлена стічна вода по трубопроводами **K1.4** і **K1.5** поступає в буферний резервуар **T0301**, який призначений для прийому і утримання стічної води на час, коли реактори не можуть її приймати. Там вода постійно переміщується заглибним міксером **MX0301**.

Надходження стічної води відбувається цілодобово. Час перебування стічної води прийомному резервуарі міської КНС бажано скоротити до мінімуму.

При переповненні буферного резервуару подача води на решітки автоматично перекривається затворами з пневмоприводом, які встановлені перед решітками. В цьому випадку роль накопичувача виконує прийомний резервуар міської КНС №1 або аварійний водоприймач **WL1201**. Такий же процес відбувається при забиванні прозорів решітки.

При настанні періоду заповнення реактора включається насос **P0301** і подає стічну воду в трубопровід **K1.6** і звідти в один з реакторів **SBR-1, SBR-2, SBR-3**. Вибір реактора проводиться програмно або вручну оператором шляхом відкривання затвора з електроприводом **V0601, V0701, V0801**. Розрахунковий час заповнення реактора 2,5 години.

Цей варіант «сценарію» було відхилено, як економічно та екологічно не вигідним та прийнято «Максимально сприятливий сценарій» закладений у містобудівній документації.

«Максимально сприятливий сценарій» - у випадку реалізації рішень містобудівної документації: використання земельної ділянки за її фактичним цільовим призначенням і як наслідок правильне оподаткування. Ведення забудови з дотримання протипожежних та санітарно-гігієнічних норм, що позитивно впливатиме на стан довкілля та здоров'я населення

Аналіз наслідків для довкілля, при реалізації містобудівної документації, проведений методом контрольних списків. Контрольний список -- це перелік питань, які можуть або повинні бути розглянуті при оцінці певного типу планів або програм. Дані контрольні списки включають екологічні проблеми та показники або питання, які можуть використовуватися для оцінки. Переваги методу контрольних списків:

- допомагають утримати в пам'яті всю інформацію, яка є важливою в контексті даної оцінки;
- забезпечують простий спосіб визначення того, має чи не має те або інше питання стосунку до даної містобудівної документації;
- дають можливість не пропустити потенційно важливі проблеми.

Ускладнення при проведенні СЕО були викликані відсутністю вихідних даних або посилань на реальні джерела інформації, зокрема про стан здоров'я населення та поточного стану довкілля.

8.9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Згідно «Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення» постанова Кабміну № 1272 від 16.12.2020р моніторинг здійснюється з метою виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, забезпечення здійснення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, а також у разі виявлення негативних наслідків, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку, вжиття заходів для їх усунення.

Для здійснення моніторингу замовник документа державного планування розробляє заходи з урахуванням результатів громадського обговорення, консультацій з органами виконавчої влади у процесі проведення стратегічної екологічної оцінки та транскордонних консультацій (у разі їх проведення).

Здійснення таких заходів забезпечує можливість:

виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а саме вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (на один, три—п'ять, 10—15 років, 50—100 років відповідно), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування;

виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

З метою забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля, у тому числі за станом здоров'я населення, замовник визначає:

- зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання;
- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати;
- періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями;
- засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу, враховують специфіку документа державного планування, період, на який здійснюється планування, та необхідність здійснення моніторингу на різних стадіях виконання документа державного планування.

Замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження документа державного планування розміщує на власному офіційному веб-сайті заходи, передбачені для здійснення моніторингу, і письмово повідомляє про це Міндовкілля.

Моніторинг здійснює замовник.

З метою забезпечення здійснення моніторингу замовник своїм рішенням може утворювати групи експертів, що відповідальні за здійснення моніторингу (моніторингові групи), визначати їх склад та порядок роботи.

Результати моніторингу замовник оприлюднює на власному офіційному веб-сайті один раз на рік протягом строку дії документа державного планування та через рік після закінчення такого строку.

У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, замовник вживає заходів для їх усунення, а також подає органу державної влади або органу місцевого самоврядування, який затвердив документ державного планування, пропозиції щодо внесення змін до такого документа з метою усунення негативних наслідків. У такому разі зміни, що вносяться до документа державного планування, підлягають стратегічній екологічній оцінці.

8.10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Транскордонний вплив відсутній, адже територіально ділянка розташована на значній відстані від межі сусідніх держав.

8.11. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

Документ державного планування (далі ДДП) детальний план території для реконструкції очисних споруд м. Мена на земельній ділянці орієнтовною площею 5,0 га, яка розташована за межами міста Мена на території Менської міської територіальної громади, Корюківського району, Чернігівської.

Детальний план розроблений на підставі розпорядження Менської районної державної адміністрації Чернігівської області № 220 від 30.10.2019р., Рішення Менської міської ради № 757 від 25.11.2021р., завдання на розроблення детального плану території. Детальний план розроблено у відповідності з чинними в Україні нормами, правилами і стандартами.

Під час проектування детального плану враховано містобудівну документацію вищого рівня: Схема планування Чернігівської області та враховано рішення Генерального плану м. Мена. При розробці містобудівної документації були встановлені санітарно-захисні зони відповідно чинного законодавства. При розміщенні будівель і споруд були враховані протипожежні, санітарно-гігієнічні розриви.. Зважаючи на вищезазначене, можна зробити висновок, що на умови життєдіяльності населення та стан його здоров'я розміщення не матиме впливу. Слід зазначити, якщо детальний план території не буде затверджено, то розміщення об'єктів будівництва буде відбуватись без врахування вищеперерахованих обмежень, що може призвести до негативного впливу на стан довкілля та здоров'я населення.

В цілому, розроблений у відповідності до державних будівельних норм, санітарних норм і правил проект містобудівної документації не матиме негативних наслідків виконання документа державного планування.

Також розглянуто альтернативні варіанти щодо технічного та технологічного забезпечення об'єкту будівництва та територіального розміщення об'єкту планової діяльності.

Для організації моніторингу наслідків виконання містобудівної документації пропонується створити моніторингову групу. До її складу мають входити представники:

- органу місцевої влади;
- громадськості;
- місцевих підприємств.

Транскордонний вплив відсутній, адже територіально ділянка розташована на значній відстані від межі сусідніх держав.

Виконавець:

Головний архітектор проекту

Ю.В.Травка-Бабенко